

**Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Refakatsiz Çocuklar Yönergesi**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı sorumlu bir kişinin etkin bakımına alınmadığı sürece, kanunen ya da örf ve adet gereği kendisinden sorumlu bir yetişkinin refakati bulunmaksızın Türkiye'ye gelen veya Türkiye'ye giriş yaptıktan sonra refakatsiz kalan çocuklara Genel Müdürlüğümüzce sunulacak hizmetlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu yönerge, sorumlu bir kişinin etkin bakımına alınmadığı sürece, kanunen ya da örf ve adet gereği kendisinden sorumlu bir yetişkinin refakati bulunmaksızın Türkiye'ye gelen veya Türkiye'ye giriş yaptıktan sonra refakatsiz olduğu tespit edilerek Genel Müdürlüğümüze bağlı kuruluşlara veya birimlere yönlendirilmeden önce ve yönlendirildikten sonra çocukların korunmaya muhtaçlık durumlarının incelenmesi, gerekli tedbir kararlarının alınması ve kaldırılmasına ilişkin esaslar ile bu işlemleri yapacak kuruluşların ve birimlerin görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 04/04/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 66 ncı ve 91 inci maddesi, 24/05/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu, 15/07/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ile 29/03/2015 tarihli ve 29310 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çocuk Destek Merkezleri Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Acil korunma kararı: Çocuk Koruma Kanununun 9 uncu maddesinde tanımlanan korunma kararı,
- b) AFAD: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığını,
- c) Bakan: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanını,
- ç) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,
- d) Bakım tedbir kararı: Çocuk Koruma Kanununun 5 inci Maddesinin 1 inci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan tedbir kararını,
- e) Başvuru sahibi: Uluslararası koruma talebinde bulunan ve henüz başvurusu hakkında son karar verilmemiş olan kişiyi,
- f) Bilişim sistemi: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından kullanılan veri sistemlerini,
- g) Birim: AFAD işbirliğinde geçici barınma merkezlerinde oluşturulan Genel Müdürlüğümüz bünyesinde hizmet veren kuruluşlara bağlı çocuk koruma birimini,
- ğ) BMMYK: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğini,
- h) Çocuk: Henüz on sekiz yaşını doldurmamış ve ergin olmamış kişiyi,
- ı) Danışman: Kuruluşa/birime kabul edilen her çocuğun uyumunu sağlamak, takibini yapmak, uygulama ve mesleki çalışma planlarını izlemekten sorumlu meslek elemanını,
- i) Geçici barınma merkezi: Geçici koruma sağlanan yabancıların toplu olarak barınma ve yaşlerinin sağlanması amacıyla kurulan merkezleri,

- j) Geçici koruma: Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan yabancılara sağlanan korumayı,
- k) Geçici koruma kimlik belgesi: Geçici koruma sağlanan kişilere verilen kimlik belgesini,
- l) Genel Müdürlük: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- m) İl Müdürlüğü: Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünü,
- n) Kabul ve barınma merkezi: Başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişilerinin beslenme, barınma, sağlık, sosyal ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından kurulan, Valiliklerce (Göç İdaresi İl Müdürlüğü) doğrudan işletilen veya kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Kızılay Derneği veya kamu yararına çalışan derneklerden göç alanında uzmanlığı bulunanlarla protokol yapılarak işletirilen merkezleri,
- o) Kuruluş: Çocuk Destek Merkezi, Çocuk Evi, Çocuk Yuvası, Yetiştirme Yurdu ve Çocuk Evleri Sitesini,
- ö) Meslek elemanı: Sosyal hizmet, psikoloji, çocuk gelişimi, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, öğretmenlik ve sosyoloji alanlarında lisans eğitimi veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını,
- p) Refakatsiz çocuk: Sorumlu bir kişinin etkin bakımına alınmadığı sürece, kanunen ya da örf ve adet gereği kendisinden sorumlu bir yetişkinin refakati bulunmaksızın Türkiye'ye gelen veya Türkiye'ye giriş yaptıktan sonra refakatsiz kalan çocuğu,
- r) Şartlı mülteci: Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar sebebiyle; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiyi,
- s) Tedbir kararları: Çocuk Koruma Kanununun 5 inci maddesinde yer alan koruyucu destekleyici tedbir kararlarını,
- ş) Uluslararası koruma: Mülteci, şartlı mülteci veya ikincil koruma statüsünü,
- t) Yabancı kimlik numarası: 25.4.2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca yabancılara verilen kimlik numarasını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

ESASLAR

Esaslar, Tespit ve Sevk İşlemleri

Esaslar

Madde 5- (1) Refakatsiz çocuğun da görüşü alınarak kendi uyruğundaki bir ailenin yanında bakımı sağlanabilir.

(2) Çocuğun görüşü ve yüksek yararı dikkate alınarak hakkında bakım tedbir kararı alınmış refakatsiz çocuklar koruyucu aile hizmetleri de dâhil olmak üzere öncelikli olarak aile yanında bakım hizmetlerinden yararlandırılır.

(3) Kuruluş bakımına yönlendirilen refakatsiz çocukların bakımı öncelikle bu alanda ihtisaslaştırılan kuruluş veya birimlerde sağlanır.

(4) Çocukların bilgi ve belgelerinde gizlilik esastır.

Tespit ve sevk işlemleri

MADDE 6 - (1) Ülkemiz sınırlarında bulunan yabancı uyruklu çocukların refakatsiz olup olmadığı İl Göç İdaresi Müdürlüğüne araştırılır, refakatsiz olduğu tespit edilenlerde çocuğun yüksek yararı gözetilerek aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

a) Refakatsiz çocuğun uluslararası koruma başvurusu, kayıt altına alınması, yabancı kimlik numarası verilmesi ve başvuru sahiplerine kayıt belgesi verilmesine ilişkin iş ve işlemler İl Göç İdaresi Müdürlüğüne yapılır.

b) Geçici koruma statüsündeki refakatsiz çocuğun kayıt altına alınması ve geçici koruma kimlik belgesi verilmesine yönelik iş ve işlemler İl Göç İdaresi Müdürlüğüne yapılır.

c) Yaşını ispatlayacak herhangi bir kimlik belgesi bulunmayan, fiziki gelişimi ile beyan ettiği yaşı uyumlu görülmeyen çocuklar için İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından yaş tespit raporu alınır. Yaş tespiti yapılacak yabancılara, işlemin amacı ve süreci hakkında bilgi verilir.

ç) Yaş tespiti istenen yabancılar, hakkında kesin rapor verilinceye kadar fiziksel gelişimine uygun Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne oluşturulacak kabul ve barınma merkezinde barındırılır.

d) Yabancı kimlik numarası veya geçici koruma kimlik belgesi verilen çocuklar İl Müdürlüğüne yönlendirilir.

e) Refakatsiz çocuk İl Müdürlüğüne teslim edilmeden önce İl Göç İdaresi Müdürlüğü tarafından sağlık kurumunda gerekli muayenesi yaptırılarak toplu yaşam şekli ile ikamet edilen kuruluşa ya da birimde kalmasında sağlık açısından sakınca yoktur raporu alınır.

f) Refakatsiz çocuğun İl Müdürlüğüne teslim edilmeden önce çocuğun bulaşıcı hastalığı, süregelen hastalığı veya madde bağımlılığı yönünden gerekli tetkiklerin İl Göç İdaresi Müdürlüklerince yapılması, sağlık kontrolünden geçirilmesi, sağlık sorunu olması halinde gerekli tedavisi yaptırıldıktan sonra İl Müdürlüğüne teslimi sağlanır.

g) Refakatsiz çocuğun görüşü dikkate alınarak uygun kuruluşa veya birime, yetişkin akrabalarının veya koruyucu bir ailenin yanına yerleştirilir.

ğ) On altı yaşını doldurmuş refakatsiz çocuklar uygun koşullar sağlandığında kabul ve barınma merkezlerinde de barındırılabilir.

h) Mümkün olduğu ölçüde, çocukların yararı, yaşları ve olgunluk düzeyleri dikkate alınarak, kardeşler bir arada bulundurulur. Zorunlu olmadığı sürece barınma yerlerinde değişiklik yapılmaz.

ı) Çocukların mülakatları İl Göç İdaresi Müdürlüğüne, onlara en uygun ortamlarda yapılır. Çocuklarla yapılan mülakatlara, çocuğun danışmanı eşlik eder.

i) Mülakat raporu hazırlanırken çocukların mülakatına katılan danışmanın görüşleri de dikkate alınır. Hazırlanan mülakat raporunun bir örneği gizlilik ilkesine uygun olarak çocuğun şahsi dosyasında saklanmak üzere İl Müdürlüğüne gönderilir.

j) Refakatsiz çocukların kuruluşa veya birime yerleştirilmelerine ilişkin talepler İl Göç İdaresi Müdürlüklerince İl Müdürlüğüne resmi yazı ile bildirilir.

k) İl Göç İdaresi Müdürlüğünün bilgisi olmadan hiçbir yabancı çocuğun İl Müdürlüğüne yönlendirmesi yapılmaz.

l) Uluslararası koruma başvuru sahibi olan ve/veya mülteci veya şartlı mülteci olan ebeveyni veya yakınları yanında olan çocuklardan kuruluş bakımına alınması talep edilen çocukların durumları değerlendirilir, yapılan değerlendirme sonucunda korunma ihtiyacı içinde bulunan çocukların kuruluşa kabulü sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çocukların Kuruluş veya Birimlere Kabulü, Hizmet Sunumu ve Ayrılış İşlemleri

Çocukların kuruluşlara kabul işlemleri

MADDE 7- (1) Refakatsiz çocukların kuruluşlara kabullerinde aşağıdaki hususlar gözetilir.

(a) Çocukların kuruluşta yerleştirilmesine ilişkin talepler İl Göç İdaresi Müdürlüklerince İl Müdürlüklerine iletilir. İl Müdürlüklerince değerlendirme yapılarak çocuklar; yaş, cinsiyet ve durumlarına uygun kuruluşta yerleştirilir. İlinde uygun kuruluş bulunmaması halinde refakatsiz çocuklar için oluşturulan kuruluşların bulunduğu İl Müdürlüklerine nakil işlemi İl Müdürlükleri arasında koordinasyon sağlanarak gerçekleştirilir.

(b) Çocukların nakil işlemleri İl Göç İdaresi Müdürlükleri bilgilendirilerek İl Müdürlüklerinin koordinasyonu ile gerçekleştirilir. Nakil edilen çocuklar hakkında ilgili mahkeme ve İl Göç İdaresi Müdürlüğüne bilgi verilir.

Geçici Koruma Sağlanan Çocuklar

MADDE 8- (1) Geçici koruma sağlanan refakatsiz çocuklardan 0-12 yaş aralığındaki çocuklar kuruluşlara; 13-18 yaş aralığında öz bakımını yapabilen, engeli bulunmayan ve istismar mağduru olmayan çocuklar ise birimlere yönlendirilir.

(2) Geçici barınma merkezleri dışında terk, buluntu ve benzeri sebeplerle bulunan çocukların kayıtları İl Göç İdaresi Müdürlüklerince incelenerek refakatsiz olup olmadığı tespit edilir.

(3) Ülkemiz sınırlarında aile bağları bulunan çocukların aileleri hakkında sosyal inceleme yapılarak uygun görülmesi halinde çocuk ailesi yanına döndürülür.

(4) Ülkemiz sınırlarında aile bağları bulunan ancak korunma ihtiyacı içinde olan çocukların aile ile görüşmesinin risk içermediği durumlarda aile bağlarının korunması amacıyla öncelikle ailelerinin bulunduğu ilde bakım ve korunmalarının sağlanmasına ve aile bağlarının güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütülür.

(5) 0-12 yaş grubu refakatsiz çocuklar, yaş ve durumuna uygun kuruluşta yerleştirilir.

(6) 13-18 yaş grubundaki refakatsiz çocuklardan zihinsel ve/veya fiziksel engeli, süregelen hastalığı, psikiyatrik bozukluğu olan çocuklar ile suç mağduru veya suça sürüklenen çocuklar, Bakanlığımıza bağlı durumlarına uygun sosyal hizmet kuruluşlarına yerleştirilir.

Çocukların birime kabul işlemleri

MADDE 9 (1) Birimlere yönlendirilecek çocuklarla ilgili yapılacak işlemlerde:

a) 13-18 yaş grubunda olan ve gelişimsel yeterliliğe sahip olduğuna kanaat getirilen refakatsiz çocuklar hakkında birimin bulunduğu İl Müdürlüğü ile iletişime geçilir. Birimin bulunduğu İl Müdürlüğüne birime kabul edilmesi uygun değerlendirilen çocuklar hakkında ilgili mahkemeden gerekli tedbir kararları talep edilir.

b) Birime yerleştirilmesi uygun değerlendirilen çocukların uygunluk yazısı ilgili İl Müdürlüğüne bildirilerek çocuğun barınma merkezine giriş izni AFAD'tan alınır ve görevli refakatinde birime teslimi sağlanır.

Kuruluşlarda veya birimlerde çocuklara yönelik yürütülen işlemler

MADDE 10- (1) Kuruluşta veya birime kabulü yapılan çocuklara yönelik yürütülen işlemlerde aşağıdaki hususlar gözetilir.

a) Çocuğun kabulü ile birlikte 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği acil korunma kararı alınır, çocuğun korunma ihtiyacının devam etmesi halinde bakım tedbiri ile ihtiyaç duyulan diğer tedbir kararlarının alınması mahkemeden talep edilir.

b) Çocukların, kütük defterine kayıtları yapılır, çocuğa ilişkin bilgiler bilişim sistemine işlenir.

- c) Çocuklara ilişkin bilgi ve beyanlarda herhangi bir değişiklik tespit edilmesi halinde İl Göç İdaresi Müdürlüğüne bilgi verilir.
- ç) Refakatsiz olduğu tespit edilerek kuruluşa kabul edilen çocukların bildirimleri Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne yapılır. Çocukların sağlık giderleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında karşılanır.
- d) Kuruluşa veya birime yerleştirilen çocuğa kuruluş müdürü tarafından danışman görevlendirilir. Danışman, en kısa sürede çocuk ile görüşerek, kuruluşu veya birimi ve alacağı hizmetleri çocuğa tanıtır.
- e) Çocukların, kuruluşa veya birime giriş çıkış saatleri kuruluş müdürlüğüne koordinasyon ve değerlendirme komisyonu kararı doğrultusunda belirlenir ve uygulanır.
- f) Kuruluşa veya birime kabulü yapılan her çocuğun kuruluş veya birim dışına izinli çıkması ile aktivitelere katılımı, bireysel durumları ve özellikleri dikkate alınarak danışmanınca planlanır.
- g) Kuruluşa veya birime kabul edilen çocuğa alacağı hizmetler, günlük işleyiş ve düzen açısından uyulması gereken kurallar ve sorumlulukları danışmanınca bildirilir.
- ğ) Kuruluşun veya birimin günlük işleyiş ve düzeni açısından uyulması gereken kurallar; tüm kuruluş veya birim çalışanlarının ve çocukların katılımı ile belirlenir. Bu kurallar hem Türkçe hem de çocukların anlayacağı dillerde yazılır ve 50x70 cm ebatlarında çerçevelenerek kuruluşa veya birimde görünür yerlere asılır.
- h) Kuruluşun veya birimin hizmetlerine ilişkin çocukların anlayabileceği dilde bilgilendirme materyali yazılı ve görsel olarak hazırlanır ve çocuğun kuruluşu veya birime kabulünden sonra kendisine verilir.
- ı) Zorunlu örgün eğitim çağında olanların okullara kayıtlarının yapılarak devamları sağlanır, diğer yaş gruplarındaki çocuklar da imkânlar ölçüsünde İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile koordine sağlanarak yaygın ve mesleki eğitim olanaklarından yararlandırılır.
- i) Okul öncesi eğitim çağındaki çocukların iş ve işlemleri için İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile koordine sağlanır.
- j) Çocukların ücretsiz Türkçe dil kurslarına katılımı sağlanır.
- k) Çocukların uluslararası koruma başvuru süreci hakkında güncel bilgi alması için İl Göç İdaresi Müdürlükleri ve BMMYK ile irtibat kurulur.
- l) Gönüllü geri dönüş talebi olan çocuklar İl Göç İdaresi Müdürlüğüne bildirilerek gönüllü geri dönüş süreci başlatılır.
- m) Gönüllü geri dönüş talebi olan çocuğun uluslararası koruma başvurusu yapılmışsa BMMYK'ya da bildirilir.
- n) Çocuğun menşe ülke veya hedef ülkede aile birleşimi talebi varsa ailenin izinin sürülmesi için çocuğun talebi İl Göç İdaresi Müdürlüğüne bildirilir.
- o) Kuruluşa veya birimde kalan her çocuk için; hafta içi ve hafta sonları yapılacak olan okul, kurs, etüt ve sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif aktiviteleri de içerecek şekilde; günlük yaşam programı hazırlanır. Program, ilgili tüm personelin katılımıyla ve çocukların görüşü alınarak oluşturulur ve kuruluş müdürünce onaylanır. Program, nöbetçi personel dâhil, sorumlu tüm personele ve çocuğa bildirilir.
- ö) Çocuklara yönelik sosyal ve sportif faaliyetlerde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ile işbirliği sağlanır.
- p) Çocukların harçlıkları kaldığı kuruluşa veya birimde uygulanan harçlık göstergelerine uygun olarak verilir.
- r) Kuruluşa veya birimde kalan çocukların günlük programlarına uygun olarak etüt yapılır.
- s) Kuruluşa veya birimde çocukların internete erişimi filtrelenir, telefonun kontrollü kullanımı sağlanır.

ş) Çocukların güvenliklerini sağlamak üzere gerekli güvenlik tedbirleri alınır. Gerekli hâllerde kolluk kuvvetlerinden yardım talep edilir.

t) BMMYK çocuklarla görüşme taleplerini İl Göç İdaresi Müdürlüklerine iletir, bu görüşme, İl Göç İdaresi Müdürlüğünden gelecek yazılı bilgi doğrultusunda yapılır, görüşmenin kuruluş veya il dışında yapılacak olması halinde ise, çocuğun danışmanı tarafından görüşmeye eşlik edilir.

u) Tercümana ihtiyaç duyulması halinde, tercüman İl Göç İdaresi Müdürlüklerinin koordinesinde Valiliklerden, BMMYK büroları ile sivil toplum kuruluşlarından temin edilir.

ü) Kuruluşu izinsiz terk eden çocuklar hakkında derhal kolluk kuvvetlerine ve İl Göç İdaresi Müdürlüklerine bilgi verilir, bilişim sistemine kuruluşu veya birimi izinsiz terk ettiği işlenir, kuruluşu izinsiz terk eden çocuğun kuruluşu dönüşü halinde İl Göç İdaresi Müdürlüğünce sağlık kurumunda gerekli muayenesi yaptırılarak toplu yaşam şekli ile ikamet edilen kuruluşta kalmasında sağlık açısından sakınca yoktur raporu alındıktan sonra çocuğun kuruluşu kabulü sağlanır.

v) Kuruluşu veya birime kabulü sağlanan çocukların yaşına göre aşlarının yaptırılması sağlanır.

y) Kuruluş veya birim bakımını reddederek sıklıkla kuruluştan veya birimden izinsiz ayrılan veya eldeki tüm verilerin değerlendirilmesine karşın altı ay süreyle kendisine ulaşamayan ve haber alınmayan çocukların durumu ilgili belgelerle birlikte mahkemeye bildirilerek, korunma veya bakım tedbir kararının kaldırılması veya diğer tedbirlerin alınmasına dair mahkemeden talepte bulunulur.

z) Kuruluştan veya birimden izinsiz ayrılma sürecinde on sekiz yaşını tamamlayan çocuğun kaydı silinir.

aa) (y) ve (z) bendinde belirtilen durumların sonucu ile ilgili kolluk kuvvetlerine ve İl Göç İdaresi Müdürlüğüne bilgi verilir.

bb) Kuruluşlarda barındırılan refakatsiz çocuklara ilişkin ziyaret ve görüşme talepleri İl Göç İdaresi Müdürlüğü ile birlikte değerlendirilir. Ziyaret talebinin uygun görülmesi halinde ise görevli bir meslek elemanının refakatinde ve uygun bir ortamda görüşmeleri sağlanır.

Çocuğun Kuruluştan veya Birimden Ayrılması

MADDE 11- (1) Kuruluşlarda veya birimlerde kalan çocuklardan 18 yaşını dolduranların Göç İdaresi Genel Müdürlüğünce uygun görülen kabul ve barınma merkezleri veya çocuğun da görüşü alınarak uygun bir uydu kente yerleştirilmelerinin sağlanabilmesi için, söz konusu çocukların 18 yaşını doldurmalarına üç ay kala İl Göç İdaresi Müdürlükleri ile irtibata geçilir.

(2) Geçici koruma statüsünde olup birimlerde bakım altında olan refakatsiz çocuklardan 18 yaşını dolduracak olanlara barınma ve yardım seçenekleri hakkında gerekli danışmanlık sunulur. Bir ilde yardım ve destek mekanizmalarının tespit edilmesi halinde ilgili ilde kayıt olmak üzere yönlendirilebilir, kendilerine bakamayacak durumda olmaları ve geçici barınma merkezinde kalmayı seçmeleri halinde AFAD tarafından uygun görülen geçici barınma merkezlerine yerleştirilmelerinin sağlanabilmesi için, söz konusu çocukların 18 yaşını doldurmalarına üç ay kala İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ile irtibata geçilir.

(3) Çocuğun menşe ülkesine gönüllü geri dönüşünün gerçekleşmesi halinde bakım tedbir kararı kaldırılarak kuruluştan ayrılır ve dosyası kapatılır.

(4) Çocuğun uluslararası koruma başvuru talebi değerlendirilerek üçüncü ülkeye yerleştirilmesi halinde bakım tedbir kararı kaldırılarak dosyası kapatılır.

(5) Çocuğun aile birleşiminin gerçekleşmesi veya iltica talebinde bulunduğu ülkeye gitmesi halinde bakım tedbir kararı kaldırılarak dosyası kapatılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Yönerge, Bakanlık Makamının Onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 - (1) Bu Yönerge hükümlerini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı yürütür.